



Αθήνα, 16-06-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/953-1/16-06-2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**  
**ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3  
115 23 ΑΘΗΝΑ  
ΤΗΛ.: 210-6475601  
FAX: 210-6475628

**Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 69/2015**  
**(Τμήμα)**

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στο κατάστημα της την 20.05.2015, ώρα 10.00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου και τα αναπληρωματικά μέλη Σπυρίδων Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, και Γρηγόριος Λαζαράκος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Δημήτριου Μπριόλα και Αναστάσιου-Ιωάννη Μεταξά, αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Καλλιόπη Καρβέλη, ειδική επιστήμονας-δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Το Τμήμα εξέτασε την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/953/12.02.2015 καταγγελία της Α προς την Αρχή, με την οποία καταγγέλλει ότι ο Δ/ντής του Γενικού Λυκείου (εφεξής ΓΕΛ) [περιοχής Χ] αρνείται παράνομα και αυθαίρετα να χορηγήσει στον υιό της, μαθητή του Λυκείου, απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών, επικαλούμενος ένα ευαίσθητο

προσωπικό δεδομένο όπως το θρήσκευμα, το οποίο δεν δικαιούται να γνωρίζει και να επικαλείται στην συγκεκριμένη περίπτωση.

Ακόμη, το Τμήμα εξέτασε λόγω συνάφειας την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1279/26.02.2015 αναφορά της Ένωσης Αθέων, με την οποία ζητά την παρέμβαση της Αρχής, προκειμένου να τροποποιηθεί η υπ' αριθμ. 12773/Δ2/23.01.2015 εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την απαλλαγή από την παρακολούθηση του μαθήματος των Θρησκευτικών, λόγω του ότι με την εγκύκλιο αυτή παραβιάζεται το δικαίωμα των πολιτών για προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων τους, όπως το θρήσκευμα.

Α) Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την πρώτη εξεταζόμενη καταγγελία της Α προς την Αρχή και τα επισυναπτόμενα σε αυτήν υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1759/19.3.2015 και Γ/ΕΙΣ/1767/19.3.2015 συμπληρωματικά έγγραφα, στις 15.9.2014 η καταγγέλλουσα υπέβαλε από κοινού με τον σύζυγό της Β, ως ασκούντες τη γονική μέριμνα του υιού τους Γ, την υπ' αριθμ. πρωτ. 1446 υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 στον Δ/ντή του ΓΕΛ [περιοχής Χ], Δ, ζητώντας την απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών για λόγους θρησκευτικής συνείδησης του υιού τους μαθητή της Α' Τάξης του Λυκείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 133099/Γ2/19.09.2013 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας. Πλην όμως, το αίτημα απορρίφθηκε αρχικώς με προφορική δήλωση του Δ/ντή και στη συνέχεια κατόπιν του υπ' αριθμ. πρωτ. 1536/07.10.2014 εγγράφου αιτήματός τους, απορρίφθηκε και εγγράφως από τον Δ/ντή με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1561/17.10.2014 απάντησή του, στην οποία ανέφερε ότι δεν γίνεται δεκτό το αίτημά τους λόγω της υπ' αριθμ. 133099/Γ2/19.09.2013 εγκυκλίου του Υπουργείου Παιδείας. Κατόπιν αυτού, η καταγγέλλουσα κατέθεσε την υπ' αριθμ. πρωτ. 23245/23.10.2014 ιεραρχική προσφυγή προς τη Δ/νση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας κατά της απορριπτικής απόφασής, ζητώντας να ακυρωθεί και εξαφανισθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να γίνει δεκτό το αίτημά της απαλλαγής του ανήλικου υιού της από το μάθημα των Θρησκευτικών. Η Δ/νση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας με την υπ' αριθμ. πρωτ. 23245/4.11.2014 απάντησή της έκανε δεκτή την υποβληθείσα προσφυγή, ακύρωσε την υπ' αριθμ. 1561/17.10.2014 απόφαση-έγγραφο απάντηση του Δ/ντή ΓΕΛ [περιοχής Χ] λόγω έλλειψης της κατά νόμο προβλεπόμενης αιτιολογίας και ανέπεμψε την υπόθεση στον Δ/ντή για νέα νόμιμη κρίση, ο οποίος με τη δεύτερη υπ' αριθμ. πρωτ. 75/13.1.2015 απόφασή του απέρριψε εκ νέου το αίτημα, με την αιτιολογία ότι ο συγκεκριμένος μαθητής δεν μπορούσε να υπαχθεί στους μαθητές που δικαιούνται απαλλαγής, λόγω του ότι στο απολυτήριο του Γυμνασίου αναγραφόταν ως θρήσκευμα του μαθητή «Χριστιανός Ορθόδοξος». Κατόπιν

αυτού, η καταγγέλλουσα υπέβαλε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1401/28.1.2015 νέα ιεραρχική προσφυγή στη Δ/ση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας, η οποία με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1401/17.2.2015 απάντησή της έκανε εν μέρει δεκτή την προσφυγή και ακύρωσε την προσβαλλομένη απόφαση κατά το μέρος που συνάγει την ιδιότητα του μαθητή ως ορθόδοξου χριστιανού από τη δήλωση του Απολυτηρίου, παρά την περί του αντιθέτου υπεύθυνη νεότερη δήλωση των ασκούντων τη γονική μέριμνα γονέων του μαθητή. Με την απόφαση δε αυτή παρέχεται η δυνατότητα στην καταγγέλλουσα να συμπληρώσει την υπ' αριθμ. πρωτ. 1446/15.9.2014 αίτησή της με τη ρητή αναφορά ότι ο υιός της δεν είναι ορθόδοξος χριστιανός, ώστε στη συνέχεια και σύμφωνα με την νεότερη ισχύουσα εγκύκλιο 12773/2015 του Υπουργείου Παιδείας να του χορηγηθεί από τη Δ/ση του σχολείου η απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών.

Για τον λόγο αυτό και ειδικότερα, επειδή προκειμένου να απαλλαγεί ο υιός της από το μάθημα των Θρησκευτικών και εν αντιθέσει με την υπ' αριθμ. 77Α/2002 απόφαση της Αρχής, ζητείται από τη Δ/ση του σχολείου υπεύθυνη δήλωση των γονέων ότι ο μαθητής δεν είναι χριστιανός ορθόδοξος, ήτοι συλλέγεται ένα ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο, το οποίο δεν είναι πρόσφορο, αναγκαίο και συναφές με τον επιδιωκόμενο σκοπό, η καταγγέλλουσα ζητά από την Αρχή να επιληφθεί και να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενδεδειγμένες ενέργειες.

Β) Ακόμη η Ένωση Αθέων με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1279/26.2.2015 αναφορά της καταγγέλλει ότι η υπ' αριθμ. 12773/Δ2/23.1.2015 ισχύουσα εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας, με την οποία ρυθμίζεται το ζήτημα της απαλλαγής μαθητών από την υποχρέωση παρακολούθησης του μαθήματος των Θρησκευτικών, παραβιάζει το δικαίωμα των πολιτών για προστασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων τους και έρχεται σε αντίθεση με την υπ' αριθμ. 77Α/2002 απόφαση της ΑΠΔΠΧ.

Η τελευταία ερμηνευτική εγκύκλιος 12773/Δ2/23.1.2015 του Υπουργείου Παιδείας, προβλέπει ότι η απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών χορηγείται ύστερα από υπεύθυνη δήλωση του ίδιου του μαθητή (αν είναι ενήλικος) ή και των δύο γονέων του (αν είναι ανήλικος), στην οποία θα αναφέρεται ότι ο μαθητής δεν είναι χριστιανός ορθόδοξος και εξ αυτού επικαλείται λόγους θρησκευτικής συνείδησης. Την αυτή ρύθμιση περιέχουν και εγκύκλιοι του Υπουργείου Παιδείας που αφορούν το ίδιο θέμα (Εγκύκλιοι υπ' αριθμ. πρωτ. 91109/Γ2/10.07.08, 105071/Γ2/04.08.08, Φ12/977/109744/Γ1/26.08.08 και 133099/Γ2/19.09.13). Της εν λόγω εγκυκλίου αλλά και όλων των προγενεστέρων τίθεται θέμα νομοθετικής εξουσιοδότησεως και δημοσίευσής τους, ενόψει του ότι θέτουν κανόνες

δικαίου. Περαιτέρω, σύμφωνα με την απόφαση 77Α/2002 της Αρχής, οι γονείς ή κηδεμόνες που επιθυμούν τα παιδιά τους να απαλλαγούν από το μάθημα των Θρησκευτικών θα πρέπει να μπορούν να ασκούν το δικαίωμά τους αυτό, κατ' επίκληση των πεποιθήσεών τους και χωρίς να προβαίνουν σε καμία περαιτέρω διευκρίνιση αν είναι άθρησκοι, ετερόδοξοι ή ετερόθρησκοι. Δηλαδή η απόφαση αυτή έκρινε κατά τρόπο αντίθετο προς τις ρυθμίσεις της ανωτέρω εγκυκλίου αλλά και των προγενεστέρων.

Κατόπιν αυτού και δεδομένου ότι το ζήτημα της απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών είναι μείζονος σημασίας, κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 5<sup>α</sup> παρ. 1 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής, πρέπει να παραπεμφθούν οι συνεξεταζόμενες υποθέσεις στην Ολομέλεια, προκειμένου να αποφανθεί επί του ανωτέρω ζητήματος των προϋποθέσεων απαλλαγής ενός μαθητού από το μάθημα των Θρησκευτικών.

#### **Για τους λόγους αυτούς**

Παραπέμπει τις δύο συνεξεταζόμενες υποθέσεις που αναφέρονται στο ιστορικό στο σύνολό τους στην Ολομέλεια.

**Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος**

**Η Γραμματέας**

**Γεώργιος Μπατζαλέξης**

**Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου**